

Cehennemden çıkarılma lütfu

Van'dan Şehabettin ÖZTÜRKÇÜ: *"Cehennem'den iman ehli kimselerin çıkışı ile ilgili hadis var mıdır? Varsa yorumunu yapar mısınız?"

Muteber hadis kaynaklarından Müslim'in Sahih'inde, mahşerden sonra Cehennem'e gidenlerden, Cenab-ı Allah'ın sonsuz rahmeti, şefkati ve şefaati neticesinde kurtulanlar arasında, en son, hiçbir hayır işlememiş olanların da bulunduğunu müjdeleyen uzun bir hadis-i şerif vardır.

İlgili hadis-i şerifi buraya alıyoruz:

Ebû Saîd el-Hudrî (ra) anlatmıştır: Resûlullah Efendimiz'e (asm) bir grup insan sordu:

"Yâ Resûlallah! Kıyamet gününde Rabb'imizi görür müyüz?"

Peygamber Efendimiz (asm): "Evet!" buyurdu. Devamla: "Güneşi öğlen üstü ayakta önünde hiçbir bulut yokken görmek için itişip kakışarak birbirinize zarar verir misiniz? Ve keza ay'ı on dördüncü gece açık havada hiçbir bulut yokken görmek için birbirinize zarar verir misiniz?" buyurdu.

Ashab-ı Kiram (ra): "Hayır yâ Resûlallah!" dediler.

Resûlullah Efendimiz (asm): "İşte bu iki küreden herhangi birisini görmekte birbirinize meşakkat ve zarar vermediğiniz gibi, kıyâmet gününde Allah Tebâreke ve Teâlâ'yı görmek için de birbirinize meşakkat ve zarar vermezsiniz. Kıyâmet günü olduğu zaman bir çağırıcı: "Herkes kime tapıyor idiyse peşine düşsün!" diye çağırır. Bunun üzerine münezzeh olan Allah'tan başka şeylere, putlara ve tâğûtlara tapan ne kadar müşrik varsa, hiçbiri geri kalmaksızın Cehenneme dökülürler.

Ortada Allah Teâlâ'ya ibâdet eden sâdik veya günahkâr tevhid ehlinden başka kimse kalmaz.

Allah Teâlâ: "-Ben sizin Rabb'inizim!" der.

Onlar da: "Evet Rabbimiz; bizim Rabbimiz Sensin!" derler.

Sonra Cehennem üzerine bir köprü kurulur ve şefaate izin verilir.

Halk: “Allah’ım bizi kurtar! Allah’ım bizi kurtar!” diye duâ eder.

Ashab (ra): “Yâ Resûlallah! Köprü nedir?” diye soruyor.

Allah Resûlü (asm) devam ediyor: “Köprü, kaypak ve kaygandır. Orada kancalar, çengeller ve demirden dikenler vardır. Bunlar Necd’de meydana gelen ve Sa’dan denilen sert dikencikler gibidir. Mü’minler kimi göz kırpacak kadar bir zaman içinde, kimi şimşek gibi, kimi rüzgâr gibi, kimi en iyi cins yürek at ve deve gibi sür’atle geçerler. Mü’minlerden kimi sapasağlam olduğu gibi kurtulur. Kimi tırmıklar içinde perişan olmuş olarak salıverilir. Kimi de Cehennem ateşi içine sapır sapır düşerler.”

“Nihayet, mü’minler ateşten kurtuldukları zaman, nefsim kudretinde olan Allah’a yemin ederim ki, sizden hiçbir kimsenin, hakkı tamamıyla kurtarmak hususunda Allah’a yalvarıp yakarması, kıyâmet gününde mü’minlerin ateşte olan kardeşleri için Allah’a yalvarmaları kadar şiddetli olmaz.

Mü’minler: “Ey Rabbimiz! Bu kalanlar bizimle beraber oruç tutarlar ve haccederlerdi” derler.

Onlara: “Tanıdığınız kimseleri ateşten dışarı çıkarınız. Onların sûretleri ateşe haram edilmiştir!” denir.

Bunlar, kimi inciklerine, kimi de dizlerine kadar ateşe gömülmüş olduğu halde pek çok halkı ateşten dışarı çıkarırlar. Sonra:

“Ey Rabb’imiz! Cehennem’de emrettiklerinden hiçbir kimse kalmadı!” derler.

Hak Teâlâ: “Geri dönün! Kalbinde bir dinar ağırlığında iman ve Allah korkusu olan her kimi bulursanız onu da çıkarınız!” buyurur.

Onlar yine pek çok halkı ateşten çıkarırlar. Sonra: “Ey Rabbimiz! Cehennem içinde, emrettiklerinden hiç kimseyi bırakmadık!” derler.

Hak Teâlâ tekrar: “Dönünüz! Kalbinde yarım dinar ağırlığınca iman bulunan her kimi bulursanız onu da çıkarınız!” buyurur.

Onlar yine pek çok halkı ateşten çıkarırlar. Sonra tekrar: “Ey Rabb’imiz! Bize emrettiklerinden hiçbir kimseyi Cehennemde bırakmadık” derler.

Hak Teâlâ yine: “Dönünüz! Kalbinde zerre ağırlığınca iman bulunan kimseyi ateşten çıkarınız!” buyurur.

Allah’ın izniyle yakınlarına şefaath edip Cehennemden çıkaran kimseler en nihayet

Cenâb-ı Allah'a:

“Ey Rabb'imiz! Cehennemde iman ve hayır sahibi hiçbir kimseyi bırakmadık!” derler.

“Bundan sonra Aziz ve Celil olan Allah: “Melekler şefaatt ettiler. Peygamberler şefaatt ettiler, mü'minler de şefaatt ettiler. Şefaatt etmedik bir Erhamü'r-Râhimîn kaldı!” buyurur.

Bundan sonra ateşten bir topluluğu toplar ve dünyada iken hiçbir hayır işlemeyip de Cehennemde kömüre dönmüş bir çok kimseleri çıkarır. Ve Cennetin yolları üzerinde olup hayat nehri adı verilen bir nehre onları daldırır. Bunlar selde çıkan yabanî reyhan tohumları gibi birden gürbüzleşirler! Artık hayat nehrinden boyunlarında halkalar olduğu halde inci gibi güzel olarak çıkarlar. Cennet ahâlisi onları o alâmetle tanırlar. İşlenmiş hiçbir amelleri, önden gönderdikleri hiçbir hayırları olmadığı halde Allah'ın Cennete aldığı azatlıkları işte bunlardır.”

Sonra Hak Teâlâ onlara: “Cennete giriniz! Gözünüzün görebildiği her ne varsa sizindir!” buyurur.

Onlar: “Ey Rabb'imiz! Sen âlemlerden hiçbir kimseye vermediğini bize ihsan ettin!” derler.

Kendilerine: “Size bundan efdal bir hediyem var!” buyurulur.

Onlar: “Ey Rabb'imiz! Bundan efdal ne vardır ki?” derler.

Allah Teâlâ: “Benim rızam! Artık bundan sonra ebediyen size gazap etmem!” buyurur.⁷⁵

Bu hadiste geçen, “işlenmiş hiçbir iyi amelleri ve önden gönderdikleri hiçbir hayırları olmadığı halde Allah'ın Cennete aldığı azatlıkların” kimler olduğu meselesine gelince:

1) Cenâb-ı Hak, şirk, küfür ve inkâr bataklığına bulaşmamış, fakat kalbinde zerre kadar iman ve hayır da bulunmayan kimselerden dilediklerini affeder.

İşte âyetler:

*“De ki: Ey kendi nefisleri aleyhine haddi aşan kullarım! Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin! Çünkü Allah bütün günahları bağışlar. Şüphesiz ki O, çok bağışlayan, çok esirgeyendir.⁷⁶

*“Allah, kendisine şirk koşulmasını asla bağışlamaz; ondan başka günahları dilediği

kimse için bağışlar. Kim Allah'a ortak koşarsa büsbütün sapmıştır."77

Öyleyse, Cenâb-ı Allah'ın, her zaman yegâne ümit kapısı olduğunu; her zaman, her yerde, her darlıkta ve her olumsuzlukta mahlûkatının ve kullarının mutlak ümidi bulunduğunu; bütün ümitlerin tükendiği her kör noktada O'nun rahmet kapısının hep açık olduğunu ve Kendisine ilticâ edenlere şefkatle ve merhametle hep yardım ettiğini asla unutmamalıyız.

Üstad Saîd Nursî Hazretlerine göre, Allah'ın emrine muhatap olan insanlar her zaman korku ve ümit ortasında bulunurlar ve Allah'ın azabından kurtulmayı umarak Rab'lerine yönelmeyi hiçbir zaman ihmal etmezler.78

2) Cenâb-ı Hak, Peygamber göndermediği kavimleri veya kendisine Peygamber tebliği ulaşmamış kimseleri kalbinde zerre kadar iman ve hayır bulunmasa da affeder, azapta bırakmaz. Kendisine Peygamber tebliği ulaştığı halde inanmamış, Allah'ın âyetleri ve dâveti kendisine bildirildiği halde yalanlamış ve inkâr etmiş kimseleri ise Cenab-ı Allah azaplandırır. Şu âyetleri inceleyelim:

*"Kendisi için doğru yol belli olduktan sonra, kim Peygambere karşı çıkar ve mü'minlerin yolundan başka bir yola giderse, onu o yönde bırakırız ve cehenneme sokarız; o ne kötü bir yerdir.79

*"Kendisine Rabbinin âyetleri hatırlatıldıktan sonra onlardan yüz çevirenden daha zalim kim olabilir! Muhakkak ki biz, günahkârlara, lâıyk oldukları cezayı veririz."80

*"Biz, bir Peygamber göndermedikçe kimseye azap edici değiliz."81

İnsanlık tarihinde çok az da olsa, peygamberlerin hiçbirisinin ulaşmadığı fetret devirleri vardır. Fetret devirlerinde kendilerine peygamber dâveti ulaşmadığı için makbul bir imân getirmemiş olan, semavî musibetlerle günahlarından da arınan mazlûmlar ve masumlar, hangi dinde olurlarsa olsunlar, "Biz, bir Peygamber göndermedikçe kimseye azap edici değiliz."82 Âyetinin şemsiyesi altına girmeye ve Cenâb-ı Hak'ın şefkat ve merhametiyle Cehennemden kurtulmaya namzettirler. Doğrusunu Allah bilir.

Dipnotlar:

75. Müslim, İmân, 301,

76. Zümer Sûresi: 53,

77. Nisâ Sûresi: 116,

78. İşârâtü'l-İ'câz, s. 154,

79. Nisa Sûresi: 115,

80. Secde Sûresi: 12-22,

81. İsrâ Sûresi: 15,

82. İsrâ Sûresi: 15.